

Ks. dr Marek Kluz

AUTOREFERAT

przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych, działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej

Po ukończeniu szkoły podstawowej w Ołpinach, uczęszczałem, w latach: 1985-1989, do Zespołu Szkół Technicznych w Tarnowie-Mościcach. Zwieńczeniem nauki w szkole średniej była **najpierw obrona pracy dyplomowej napisanej pod kierunkiem mgr Stanisławy Kwiatkowskiej pod tytułem: *Flotacja i flotowniki w przemyśle chemicznym* (ss. 59), a następnie dobrze zdana matura. Pragnę zaznaczyć, że napisana przez mnie praca dyplomowa została wyróżniona Nagrodą Dyrektora Szkoły za nowatorskie i precyzyjne opracowanie tematu.**

W 1989 r. podjąłem studia filozoficzne i teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Tarnowie. W seminarium publikowałem pierwsze artykuły w seminaryjnym czasopiśmie *Nova*. Udzielałem się także w diecezjalnym radiu *Dobra Nowina*. **Studia seminaryjne uwieńczyłem 20 czerwca 1995 r. obroną pracy magisterskiej pod tytułem: *Życie i działalność Księdza Władysława Lesiaka, proboszcza nowosądeckiej fary*, napisanej pod kierunkiem ks. dra Adama Nowaka.**

Jako magister teologii, 3 czerwca 1995 roku przyjąłem święcenia kapłańskie w katedrze tarnowskiej z rąk ówczesnego biskupa tarnowskiego Józefa Życińskiego. 26 sierpnia 1995 roku zostałem skierowany do pracy w sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej na stanowisku wikariusza i katechety. Tam udzielałem się szczególnie jako duszpasterz dzieci i młodzieży, opiekun Wspólnoty Odnowy w Duchu Świętym oraz redaktor naczelny dwumiesięcznika parafialnego *Mater Dolorosa*. Wyraźnym stygmatem linii redakcyjnej czasopisma pod moim kierownictwem była troska o formację maryjnego wymiaru wiary oraz życia moralnego parafian ziemi limanowskiej.

Po dwóch latach pracy biskup Józef Życiński skierował mnie na studia doktoranckie w zakresie teologii moralnej KUL. Jako student brałem udział w konferencjach naukowych z teologii moralnej organizowanych na KUL i w naukowych spotkaniach polskich teologów moralistów. Dwukrotnie, lata: 1997 i 1998 odbyłem w czasie wakacji kurs języka niemieckiego w Insbrucku. Po dwóch latach studiów, 19 czerwca 1999 roku, zdałem egzamin licencjacki.

21 maja 2001 obroniłem z wyróżnieniem, napisaną pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Janusza Nagórnego, pracę doktorską z teologii moralnej szczegółowej pod tytułem: *Chrześcijańska wizja życia moralnego w nauczaniu Jerzego Ablewicza Biskupa Tarnowskiego (1962-1990)*. Praca ta została wydana drukiem przez Wydawnictwo Redemptorystów w Tuchowie w 2003 r. Zaraz po obronie otrzymałem od szefa katedry teologii moralnej szczegółowej ks. prof. Janusza Nagórnego propozycję pracy jako wykładowca na KUL. Jednakże decyzją ówczesnego biskupa tarnowskiego Wiktora Skworca, podjąłem wykłady z teologii moralnej na Wydziale Teologicznym w Tarnowie, czyli w mojej macierzystej diecezji tarnowskiej.

Od 1 września 2001 do 25 sierpnia 2002 byłem wikariuszem parafii MBNP w Mielcu. Przez ten czas prowadziłem wykłady zlecone z teologii moralnej w Instytucie Teologicznym w Tarnowie (obecnie WTST UPJPII w Krakowie). W latach: 2002-2004 r. pracowałem jako wikariusz w parafii bł. Karoliny w Tarnowie oraz wykładowca teologii moralnej na WTST w Tarnowie. **W 2002 zostałem zatrudniony na pełnym etacie na WTST (zob. Załącznik: 10). Od 25 czerwca 2003 r. jestem adiunktem (zob. Załącznik: 10). Zatrudnienie (umowa o pracę) na UPJPII w Krakowie otrzymałem 1 lutego 2009 r. (zob. Załącznik: 10).**

Prowadzę ćwiczenia, konwersatoria, seminarium naukowe i wykłady z teologii moralnej ogólnej i szczegółowej dla alumnów (*Dekalog*) oraz studentów świeckich teologii (*Wprowadzenie do teologii: moralność i duchowość, Aretologia, Sakramentologia moralna, Etyka zdrowia i życia, Proseminarium, Etyka pracownika socjalnego*). Do wszystkich wykładów przygotowałem skrypty w formie maszynopisów, które udostępniam studentom. W 2013 r. w wydawnictwie *Biblos* ukażą się drukiem dwa podręczniki mojego autorstwa: *Wprowadzenie do teologii: moralność i duchowość* oraz *Aretologia*.

Każdego roku akademickiego, w jednym semestrze, prowadzę wykład monograficzny poświęcony współczesnym zagadnieniom teologiczno-moralnym (np. w roku akademickim 2011/2012: *Kościół wobec współczesnych problemów społeczno-moralnych*). Od 2003 r. prowadzę też zajęcia w Diecezjalnym Studium Rodziny w Tarnowie, w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie, na Uniwersytecie III wieku w Tarnowie i dla sióstr józefitek w Tuchowie. Wykładam również na kursie licencjackim. W wykładach staram się zawsze łączyć informację z formacją. Zasadniczym celem moich zajęć jest wypracowanie odpowiednich postaw moralnych. Poprzez otwartość na dyskusję, staram się pobudzać słuchaczy do twórczego myślenia, szlifować ich wrażliwość moralną wobec dylematów etycznych współczesności oraz poszukiwać rozwiązań zgodnych z nauką moralną Kościoła katolickiego. Realizując program studiów z teologii moralnej, staram się przekazywać wiedzę w sposób żywy; tak, aby podawane treści osobiście i życiowo angażowały studentów oraz posiadały odniesienia praktyczno-duszpasterskie. Wypromowałem 24 magistrów na WTST (zob. Załącznik: 10).

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk teologicznych w zakresie teologii moralnej opublikowałem kilkadziesiąt artykułów w punktowanych periodykach naukowych i recenzowanych pracach zbiorowych (1 artykuł zagraniczny).

W mojej pracy badawczej przewijały się różne wątki teologiczno-moralne. **Pierwszą grupę zagadnień stanowi nauczanie moralne arcybiskupa Jerzego Ablewicza** (kontynuacja po doktoracie) niejako na nowo odczytane w obecnym kontekście społeczno-etycznym. Wypada zaznaczyć, że myśli Arcybiskupa okazują się nadzwyczaj aktualne w naświetlaniu i rozwiązywaniu dylematów moralnych współczesnych chrześcijan:

- *Chrześcijańska wizja pracy w nauczaniu biskupa tarnowskiego Jerzego Ablewicza*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 20(2001), nr 2, s. 125-137

- *Kult Boży w życiu moralnym chrześcijanina w nauczaniu Jerzego Ablewicza Biskupa tarnowskiego (1962-1990)*, w: *Ku liturgii nadziei. Księga jubileuszowa dedykowana ks. dr. Bolesławowi Margańskiemu*, red. R. Biel, Tarnów 2005, s. 405-421

- *Małżeństwa i rodziny w duszpasterskiej posłudze arcybiskupa Jerzego Ablewicza (1962-1990)*, w: *Biskupi Tarnowscy okresu komunistycznego: ks. bp Jan Piotr Stepa i ks. abp Jerzy Karol Ablewicz*, red. A. Żurek, Tarnów 2010, s. 197-209

- *Chrześcijańska wizja życia moralnego w nauczaniu Jerzego Ablewicza Biskupa tarnowskiego (1962-1990)*, w: *Ksiądz Profesor Janusz Nagórny – teolog moralista (1950-2006)*, red. K. Jeżyna, J. Gocko, W. Rzepa, Lublin 2010, s. 339-355.

Drugą grupą zagadnień będących przedmiotem moich badań naukowych są współczesne problemy dotyczące etyki zdrowia i życia. W swoich dociekaniach deklaruję swój związek z etyką personalistyczną proweniencji chrześcijańskiej. W ramach tej etyki formułuję etyczne zastrzeżenia wobec niektórych osiągnięć współczesnej medycyny:

- *Dylematy moralne współczesnej transplantologii*, „*Sosnowieckie Studia Teologiczne*” 9(2009), s. 303-315

- *Współczesne dylematy moralne w odkrywaniu wartości życia i zdrowia*, „*Polonia sacra*” 14(2010), nr 27, s. 139-152

- *Kliniczne i etyczne aspekty medycyny transplantacyjnej*, „*Roczniki Teologii Moralnej*” 3(58) 2011, s. 179-198

- *Życie i płodność. Moralne aspekty naturalnych metod planowania rodziny*, „*Studia Warmińskie*” 48(2011), s. 163-177

- *Kościół wobec współczesnych nadużyć w dziedzinie prokreacji*, „*Społeczeństwo i Rodzina*” 29(4/2011), s. 78-95

- *Współczesne dylematy moralne w odkrywaniu sensu choroby i cierpienia*, w: „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (Syr 48,1). *Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Tadeusz Brzegowego*, red. P. Łabuda, Tarnów 2011, s. 133-144

- *Sztuczne zapłodnienie a chrześcijańska wizja małżeństwa i rodziny*, w: *Małżeństwo i rodzina wciąż fundamentem nowej cywilizacji. Refleksja na kanwie dokumentu Konferencji Episkopatu Polski pt. „Służyć prawdzie o małżeństwie i rodzinie”*, red. R. Kantor, M. Kluz, Tarnów 2011, s. 42-53

- *Legalizacja związków homoseksualnych wezwaniem rzuconym chrześcijańskiej Polsce*, w: *Małżeństwo i rodzina wciąż fundamentem nowej cywilizacji...*, s. 94-104.

Na WTST prowadzę wykłady nie tylko na specjalizacji katechetyczno-pastoralnej, ale także socjalno-charytatywnej. **Dlatego owocem moich badań naukowych są także artykuły poruszające sprawy socjalne, w naszych czasach szczególnie nabrzmiałe.** Analizuję je z perspektywy społecznej nauki Kościoła, starając się w jej bogactwie znajdować adekwatne remedium na bolączki współczesności:

- *Prawda o godności człowieka fundamentem życia moralnego*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 25(2006), nr 1, s. 43-51

- *Miejsce i misja człowieka w podszłym wieku we współczesnym społeczeństwie i świecie*, „Bielsko-Żywieckie Studia Teologiczne”, 2(2008), s. 153-166

- *Wpływ współczesnych migracji zarobkowych na więź małżeńską i rodzinną*, „Studia Loviciensia”, 11(2009), s. 201-210

- *Starość i jej problemy we współczesnej cywilizacji*, w: *Przestrzenie pracy socjalnej*, red. J. Stala, Tarnów 2010, s. 89-106

- *Inne spojrzenie na odkrywanie sensu życia w starości* „Praca socjalna” 25(2010), nr 1, s. 93-106

- *O realizację wartości moralnych w działaniu pracowników socjalnych*, „Praca socjalna” 3(2012), s. 26-39

- *Opcja preferencyjna na rzecz ubogich realizacją przykazania miłości. Z perspektywy globalnej i Polski* („Studia Ełckie” - 2012)

- *Starość wyzwaniem dla współczesnej cywilizacji* („Studia Redemptorystowskie” - 2012).

Całe moje kapłańskie życie i posługiwanie było i jest w dużej mierze związane z sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej. Stąd nic dziwnego, że **w swoich dociekaniach naukowych interesowałem się także implikacjami moralnymi maryjnego wymiaru życia chrześcijańskiego.** Owocem moich naukowych przemyśleń są następujące publikacje:

- *Służebnica Pańska wzorem misji Kościoła dla współczesnego świata*, „Polonia sacra” 2(2008), s. 145-159

- *Maryja wzorem wiary i życia moralnego dla współczesnego chrześcijanina*, „Ateneum Kapłańskie” 156(2011) z. 3, s. 546-557

- *Czynić Kościół domem i szkołą komunii na wzór Maryi powinnością moralną chrześcijanina*, „Studia Teologiczne: Białystok. Drohiczyn. Łomża” 29(2011), s. 113-129.

Kolejna grupa publikacji naukowych oscyluje wokół **różnych problemów moralnych, które zrodził bądź pogłębił XXI wiek**. Jako teolog moralista podejmuję w nich dialog a czasem polemikę ze światem, mierząc jego najbardziej palące problemy niezmienną miarą Ewangelii. Siłą rzeczy prowadzę przy tym również intelektualny dialog z nauką Kościoła, usiłuję zrozumieć ją samą i jej wewnętrzne racje, porównywać z pastoralnymi doświadczeniami oraz wiedzą, jaką zawdzięczam innym gałęziom nauki. Moim celem jest możliwie przystępne ukazywanie etycznych implikacji Ewangelii i to w taki sposób, żeby czytelnik mógł je łatwo zrozumieć i przyjąć jak zasadę życia, której najgłębszą podstawą jest przykazanie miłości:

- *Miejsce i rola Kościoła w całokształcie życia społeczno-moralnego chrześcijan*, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego, 26(2006), s. 299-308

- *Rodzina podstawowym dobrem ludzkości*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 25(2006), nr 2, s. 119-130

- *Św. Paweł - Apostoł nadziei*, w: *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?*, red. M. Bednarz, P. Łabuda, Tarnów 2009, s. 115-120

- *Ewangelizacyjna misja Kościoła wyzwaniem moralnym u progu trzeciego tysiąclecia*, „Teologia i Człowiek” 17(2011), s. 9-28

- *Współczesny kontekst refleksji nad chrześcijańską etyką małżeńską i rodzinną*, „Teologia Praktyczna” 12(2011), s. 91-107

- *Zbawczy wymiar życia moralnego chrześcijan*, w: *Chrześcijańska droga zbawienia*, red. W. Gałda, J. Królikowski, C. Noworolnik, Niepokalanów 2012, s. 153-162.

Od początku mojej drogi naukowej główne obszary badawczych zainteresowań, koncentrują się na **problematyce dotyczącej formacji moralnej człowieka**. Formacja moralna jest jednym z najważniejszych wymiarów odpowiedzialności człowieka za rozwój samego siebie. Niestety, w dzisiejszym świecie ten aspekt rozwoju człowieka jest wyraźnie lekceważony lub nawet zupełnie pomijany. W swojej refleksji naukowej, odwołując się do antropologii chrześcijańskiej, zająłem się więc różnymi aspektami formacji moralnej, wskazując nie tylko na konieczność tejże formacji, ale także na jej konkretne problemy. Z tej perspektywy formacja moralna w zasadzie utożsamia się z wychowaniem moralnym. I tak też jest konsekwentnie pojmowana w moich analizach:

- *Wychowanie chrześcijańskie w rodzinie w dobie permissywności moralnej*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 40(2007), nr 2, s. 364-374

- *Potrzeba wychowania religijno-moralnego w dobie współczesnego kryzysu nadziei*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 26(2007), nr 2, s. 75-82

- *Rola rodziny, szkoły i Kościoła w wychowaniu do ludzkiej płciowości*, w: *W poszukiwaniu katechezy rodziców. Studium teoretyczno-empiryczne*, red. J. Stala, E. Osewska, Tarnów 2007, s. 123-130

- *Wezwania moralne płynące z Eucharystii. Refleksja na kanwie homilii Jana Pawła II wygłoszonej w Tarnowie w 1987 r. podczas nieszpórów eucharystycznych*, w: *Zobowiązani do wiary. Po dwudziestu latach na drodze wyznaczonej przez Jana Pawła II (Tarnów, 9-10 VI 1987)*, red. J. Stala, J. Królikowski, Tarnów 2008, s. 229-237

- *Wychowanie do miłości, prawdy i wolności w rodzinie a wyzwania cywilizacji*, „Społeczeństwo i Rodzina” 15(2/2008), s. 72-89

- *Pokánie a obrátenie skrze morálnu obnovu moderného človeka* w: *Wybrané problémy v pedagogike a sociálnych vedách*, red. L'ubomír Pekarčík, Ružomberok 2009, s. 21-33

- *Wychowanie do ewangelizacji i misyjnej działalności Kościoła*, „Pedagogika Katolicka” 1(2010), nr 6, s. 153-164

- *Znaczenie kary w procesie wychowania i kształtowania osobowości dziecka w rodzinie i szkole*, „Studia Gdańskie” 28(2011), s. 159-172

- *Życie w Chrystusie – życiem wiary nadziei i miłości*, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 30(2011), nr 2, s. 39-53

- *Kapłaństwo i małżeństwo w służbie budowania Kościoła jako domu i szkoły komunii*, „Studia Bobolanum” 2(2012), s. 75-88

- *Rodzina chrześcijańska podstawą budowania domu i szkoły komunii w Kościele i świecie* („Colloquia Theologica Ottoniana” – 2012)

- *Integrująca rola miłości we wspólnocie życia małżeńskiego* („Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” – 2012).

Wieloletnie zainteresowanie problematyką badawczą dotycząca formacji moralnej człowieka w sposób naturalny doprowadziło mnie do tego, by zająć się gruntownym i pogłębionym studium tego tematu. **Owoce mojej pracy badawczej odnośnie do tej problematyki jest monografia Katolickie podstawy formacji moralnej człowieka w świetle polskich posoborowych publikacji teologicznych**, wydana przez Wydawnictwo Karmelitów Bosych w Krakowie w 2012 r., s. 411, która zgodnie z art. 16 ust. 2 „Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki” (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.) **stanowi moje główne osiągnięcie naukowe**, po uzyskaniu stopnia doktora. Autorzy recenzji wydawniczej tej monografii to: ks. dr hab. Tadeusz Reroń, prof. PWT, i ks. dr hab. Ireneusz Stolarczyk, prof. UPJPII (zob. Załącznik 10).

Trzeba stwierdzić, że wobec postępujących procesów laicyzacyjnych i deprecjonujących chrześcijaństwo, wielu wypaczeń we współczesnych koncepcjach pedagogicznych, wobec zanegowania wiary w moc oddziaływań wychowawczych kształtujących życie moralne człowieka, palącą potrzebą chwili staje się pogłębiona refleksja nad człowiekiem widzianym integralnie, to jest również w transcendentnym wymiarze jego osobowego bytu; potrzeba refleksji nad rozwojem i formacją moralną istoty ludzkiej. Niewątpliwie taką szansę niosą katolickie podstawy formacji moralnej, na które składają się sprawdzone przez wieki ideały, zasady i wartości. Ich niekwestionowana wartość i uniwersalny charakter wynikają choćby z tego, że katolickie tzn. powszechne podstawy formacyjne odznaczają się głębokim realizmem

w postrzeganiu natury ludzkiej, zranionej przez grzech, ale odkupionej łaską i powołanej ku świętości. Wyłania się więc konieczność gruntownego i szczegółowego opracowania katolickich podstaw formacji moralnej człowieka, formacji, która będzie autentycznym wzorcem etycznym dla współczesnego, często zagubionego człowieka.

Jakkolwiek aktualny stan badań nad szeroko rozumianą formacją moralną jest w polskiej teologii posoborowej dość dobrze rozwinięty, to jednak posiada on pewne braki. Brakuje szerszej i bardziej wnikliwej analizy samych katolickich podstaw formacji moralnej człowieka. Dotychczasowe opracowania poruszające zagadnienie formacji moralnej, wydają się bardzo pożyteczne dla wszystkich, którzy zajmują się w jakikolwiek sposób formacją moralną. Nie przedstawiają jednak wszystkich aspektów katolickich podstaw formacji moralnej człowieka. Nie pozwalają na pełne uchwycenie i zrozumienie katolickiej formacji moralnej w całym bogactwie jej *prioprium et specificum*. Brakuje w Polsce monografii, która byłaby całościowym i wyczerpującym opracowaniem tego zagadnienia, jakże ważnego w dobie permissywizmu, który ogarnia także kwestie wychowawcze. Lukę tę pragnie wypełnić niniejsza publikacja. Taki był zasadniczy motyw podjęcia jej badawczego tematu.

Głównym problemem badawczym było uchwycenie, w świetle bogatej polskiej posoborowej literatury teologicznej, tego, co jest fundamentalne, najważniejsze, zasadnicze, co stanowi korzenie, czyli właśnie podstawy katolickiej formacji moralnej. Prezentowane w polskiej posoborowej literaturze teologiczno-moralnej wypowiedzi zostały poddane dokładnej interpretacji, wnikliwej analizie i krytycznej ocenie. Te wszystkie elementy miały na celu jeszcze bardziej uwypuklić *novum* oraz naukowo-badawczą wartość pracy.

W zaprezentowanej monografii naczelną ideą katolickiego systemu formacji moralnej człowieka jest chrystocentryzm. Chrystus jest ostateczną odpowiedzią na każde pytanie człowieka, zwłaszcza na jego pytania religijne i moralne. Przyjęcie Chrystusa i Jego nauki moralnej to warunek *sine qua non* adekwatności i skuteczności całego procesu formacji. Przyjęcie Chrystusa daje stabilny fundament i pozwala odnaleźć właściwą motywację do chrześcijańskiego życia moralnego.

Publikacja składa się z czterech rozdziałów. Treścią rozdziału pierwszego jest formacja ludzka, która stanowi podstawę całego procesu moralnego

wychowania człowieka. Rozdział drugi zawiera szczegółową analizę formacji człowieka do życia w cnocie. Ukształtowana na bazie cnót dojrzałość moralna człowieka, domaga się również solidnej formacji sakramentalnej prowadzonej w szczególności przez rodzinę i Kościół. Temat ten stanowi treść trzeciego rozdziału pracy. W ostatnim rozdziale została zaprezentowana formacja społeczna.

Wszystkie poruszane w tej pracy zagadnienia mogą okazać się cenną pomocą w jasnym sprecyzowaniu celu i sensu życia oraz kreacji właściwej postawy moralnej współczesnego człowieka. Wydaje się, że w perspektywie rozpoczynającego się Roku Wiary, monografia nabiera szczególnego znaczenia i aktualności. Kościół w Polsce może bowiem zobaczyć w niej swoiste teologicznomoralne podprowadzenie do Roku Wiary, potencjalną pomoc w jego przeżywaniu, a nawet już konkretny owoc tego błogosławionego dla Kościoła czasu.

Co więcej, wszystkie przedstawione w niniejszej dysertacji kwestie stanowią „gorące punkty” współczesnej refleksji teologicznomoralnej i inspirujący do dalszych naukowych dociekań walor. Autor wyraża więc nadzieję, że przedłożone w dysertacji refleksje, staną się swego rodzaju zaproszeniem do bardziej szczegółowego studium omówionych problemów, a przez to ukażą, jak wielkie i ważne zadania stoją wciąż nie tylko przed teologią moralną czy teologią duchowości, ale także przed psychologią, pedagogiką, katechetyką i innymi gałęziami wiedzy nastawionymi na formację człowieka. Nie sposób przecenić znaczenia tej formacji nie tylko w teraźniejszym, ale też przyszłym życiu człowieka tak w jego wymiarze jednostkowym, jak i wspólnotowym.

W swoim dorobku naukowym posiadam także książkę pt. *Małżeństwo i rodzina wciąż fundamentem nowej cywilizacji (Biblos, Tarnów 2011), której jestem współredaktorem.* Publikacja podejmuje – na kanwie dokumentu Rady ds. Rodziny Konferencji Episkopatu Polski pt. *Służyć prawdzie o małżeństwie i rodzinie* – różne aspekty aktualnych problemów małżeństwa i rodziny.

Oprócz pisania artykułów i książek naukowych brałem też czynny udział w licznych konferencjach i sesjach naukowych w kraju i za granicą:

- Ružomberok, The Catholic University in Ružomberok/Katolícka Univerzita v Ružomberoku, 25 kwietnia 2009 r., międzynarodowa konferencja naukowa, wygłoszony referat: *Pokánie a obrátenie skrze morálnu obnovu moderného človeka*

- Brema: Polska Misja Katolicka, 3 maja 2010 r., współorganizator sesji naukowej: *Patriotyzm dzisiaj*, prowadzenie sesji i wygłoszony referat: *Moralne aspekty odpowiedzialności za Ojczyznę w dobie jednoczącej się Europy*

- Tarnów, 23 października 2003 r., forum dla młodzieży studiującej w Tarnowie: *Wygrać życie*, wygłoszony referat: *Czym jest wolny wybór i jak go mądrze dokonać?*

- Tarnów, 19 stycznia 2004 r., forum wychowawców: *Nauczyciel dzisiaj*, wygłoszony referat: *Powołanie i posłannictwo nauczyciela*

- Tarnów, 24 kwietnia 2004 r., forum dla młodzieży studiującej w Tarnowie: *Ks. Jan Twardowski i jego poezja*, wygłoszony referat: *Wartości moralne w twórczości ks. Jana Twardowskiego*

- Tarnów, 7 października 2006 r., sympozjum z okazji 25. rocznicy Poradni Specjalistycznej ARKA w Tarnowie: *Służyć pomocą człowiekowi*, wygłoszony referat: *Co to znaczy służyć pomocą człowiekowi?*

- Tarnów: Wyższa Szkoła Zawodowa, 19 stycznia 2008 r., współorganizator sesji naukowej (ze Starostą Tarnowskim) z okazji 10 rocznicy rozpoczęcia posługi biskupiej ks. bpa Wiktora Skworca: *Misja biskupa w Kościele i społeczeństwie na początku III tysiąclecia*

- Mielec, 14 października 2008 r., XXV Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Mielcu (8-14 X 2008 r.): *W szkole św. Pawła*, wygłoszony referat: *Potrzeba wychowania religijno-moralnego w dobie współczesnego kryzysu nadziei. Refleksja na kanwie nauczania św. Pawła – Apostoła nadziei*

- Tarnów, 28 kwietnia 2009 r., współorganizator sesji naukowej (ze Starostą Tarnowskim): *Człowiek – pan czy gospodarz stworzonego świata?*

- Nowy Sącz, 20 luty 2010 r., Tarnów, 27 luty 2010 r., sesja naukowo-szkoleniowa dla nadzwyczajnych szafarzy komunii świętej, wygłoszony referat: *Czy warto mieć stałego spowiednika?*

- Tarnów, 21 kwietnia 2010 r. współorganizator sesji naukowej (ze Starostą Tarnowskim): *Życie – kłopotliwy dar?*

- Tarnów, 26 maja 2010 r., współorganizator sesji naukowej (ze Starostą Tarnowskim) w 20. rocznicę śmierci Ks. Abpa Dra Jerzego Ablewicza: *Lavare pedes*, wygłoszony referat: *Małżeństwa i rodziny w duszpasterskiej posłudze arcybiskupa Jerzego Ablewicza (1962-1990)*

- Mielec, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA, 26 października 2010 r., sesja naukowo-szkoleniowa dla samorządowców ziemi tarnowskiej: *Troska o „małą ojczyznę”*, wygłoszony referat: *Inicjatywy wspierające budowanie własnego regionu i środowiska*

- Tarnów-Lisa Góra, 12 września 2011 r., Gimnazjum w Lisiej Górze, konferencja naukowo-szkoleniowa dla rodziców i nauczycieli: *Problemy współczesnego wychowania*, prowadzenie konferencji i wygłoszony referat: *Wychowanie w dobie permissywizmu moralnego*

- Tarnów-Mościce: IV Liceum Ogólnokształcące, 22 września 2011 r., konferencja naukowa poświęcona patronowi szkoły Janowi Pawłowi II: *Człowiek wobec zagrożeń współczesności w nauczaniu Jana Pawła II*, wygłoszony referat: *Wychowanie człowieka w myśli Jana Pawła II*

- Warszawa-Łomianki: Wydział Studiów nad Rodziną UKSW, 23 marca 2012 r., międzynarodowa konferencja naukowa: *Rodzina wobec dylematów migracji zarobkowej*, prowadzenie drugiej części konferencji, wygłoszony referat: *Ocena moralna zjawiska migracji zarobkowej*

- Tarnów, 26 kwietnia 2012 r., współorganizator sesji naukowej (ze Starostą Tarnowskim): *25 lat papieskiego przesłania z ziemi tarnowskiej*, wygłoszony referat: *Opcja preferencyjna na rzecz ubogich*.

Chcąc dobrze wypełniać swoje powołanie i posłannictwo nieustannie pogłębiałem swoją wiedzę naukową oddając się wnikliwej lekturze publikacji poruszających współcześnie najbardziej istotne zagadnienia etyczno-moralne. Owocem tego są moje recenzje książek naukowych:

- A. F. Dziuba, *Spowiedź małżeńska. Życie małżeńskie a sakramentalna posługa pokuty i pojednania*, Kraków: Wydawnictwo „M” 2002, ss. 124, „Tarnowskie Studia Teologiczne”, 23(2004), s. 388-390

- James F. Keenan, *Cnoty na co dzień*, Kraków: Wydawnictwo WAM 2003, ss. 179. „Tarnowskie Studia Teologiczne” 23(2004), s. 390-392
- Evencio Confreces Merino, Ramon Garcia de Haro, *Teologia moralna fundamentalna*, tłum. A. Liduchowska, Kraków: Wydawnictwo „M” 2004, ss. 566, „Tarnowskie Studia Teologiczne”, 24(2005), nr 1, s. 156-158
- Giovanni Ciccola OFMConv, Franciszek Targoński OFMConv, *Poradnik spowiednika. Aspekty biblijno-teologiczne sakramentu pokuty. Cenzury, nieregularności i przeszkody w Kodeksie Prawa Kanonicznego*, tłum. B.A. Gancarz, M. Wszolek, Kraków: Wydawnictwo OO. Franciszkanów „Bratni Zew” 2003, ss. 110, „Currenda” 155(2005) nr 1, s.138-140
- Alessandro Pronzato, *Powrót do Dekalogu, tom pierwszy (I-IV)*, tłum. A. R. Laciuga, Kraków: Wydawnictwo „Salwador” 2004, ss. 348, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 24(2005), nr 2, s. 152-154
- Alessandro Pronzato, *Powrót do Dekalogu, tom drugi (V-X)*, tłum. A. R. Laciuga, Kraków: Wydawnictwo Salwador 2004, ss. 309, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 25(2006), nr 1, s. 153-154
- Stanisław Jasionek, *Wychowanie moralne*, Kraków: Wydawnictwo WAM 2004, ss. 100, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 25(2006), nr 1, s. 154-156
- Janusz Królikowski, *Wady główne wciąż aktualne*, Saligia, Kraków: Wydawnictwo Rafael 2005, ss. 88, „Tarnowskie Studia Teologiczne” 25(2006), nr 1, s. 156-157.

Celem popularyzowania nauki udzielam się także w Radio RDN Małopolska i publikuję w tygodniku Gość Niedzielny:

- *Umywać nogi i sypać popiół. W bliskości Wielkiego Postu i 13. rocznicy śmierci arcybiskupa Jerzego Ablewicza*, „Gość Niedzielny” 2003, nr 9, s. 27
- *Ukazywać piękno życia rodzinnego*, „Gość Niedzielny” 2004, nr 44, s. 4
- *Odpust objawia bogactwo Bożego Miłosierdzia*, „Gość Niedzielny” 2003, nr 25, s. 23
- *Moralistów było wielu*, „Gość Niedzielny” 2005, nr 24, s. 29
- *Z ludźmi dla ludzi*, „Gość Niedzielny” 2007, nr 6, s. 28.

1 września 2004 zostałem zamianowany zastępcą Sekretarza, a 1 września 2005 r. sekretarzem WTST (zob. Załącznik: 10). Funkcję tę pełnię po dziś dzień. Jestem też sekretarzem Rady Wydziału WTST. Co roku wraz z ks. dr. hab. Antonim Żurkiem redaguję *Informator WTST*. Z pełnym zaangażowaniem troszczę się także o promocję uczelni: opracowuję plakaty, foldery, co roku wyjeżdżam z przedstawicielami studentów na Targi Uczelni Wyższych do Nowego Sącza, głoszę kazania promujące naszą *alma mater*. Regularnie uczestniczę w szkoleniach związanych z administrowaniem i funkcjonowaniem uczelni (np. Kraków – UPJPII, Kraków – UJ). Swoimi doświadczeniami dzielę się z wykładowcami i studentami. Przygotowuję plany zajęć na poszczególne semestry dla studentów świeckich teologii. Opracowuję suplementy i koordynuje całość zajęć w sekretariacie WTST. **W 2006 r. wraz z ks. dr hab. A. Żurkiem, ówczesnym Dziekanem WTST, przygotowałem wniosek z obszerną dokumentacją (88 s.) o przyznanie prawa nadawania stopnia doktora nauk teologicznych na WTST. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, dnia 28 maja 2007 r., przyznała naszemu Wydziałowi uprawnienia w tym zakresie.**

Pełniąc funkcję sekretarza, troszczę się również o formację duchową studentów świeckich teologii. Dwa razy w roku urządzą dla nich dni skupienia (Adwent, Wielki Post) i raz w roku rekolekcje. Organizuję spotkania opłatkowe, andrzejki, ogniska, rajdy w góry, a od kilku lat wraz z ks. dr hab. Henrykiem Szmulewiczem, prof. UPJPII, **urządzą Dni Papieskie połączone z sesją naukową poświęconą nauczaniu Jana Pawła II:**

- Wadowice-Kalwaria Zebrzydowska-Łagiewniki, 30 maja 2009 r., temat sesji w Łagiewnikach: *Jan Paweł II o patriotyzmie*

- Kraków: Klasztor OO. Franciszkanów Konwentualnych, 29 maja 2010 r., temat sesji: *Jan Paweł II i młodzież*

- Stary Sącz: Diecezjalne Centrum Pielgrzymowania im. Jana Pawła II, 28 maja 2011, temat sesji: *Jan Paweł II o świętości*

- Tarnów: Kościół bł. Karoliny Kózki, 9 czerwca 2012:, temat sesji: *Jan Paweł II na ziemi tarnowskiej.*

Od samego początku mojego zatrudnienia na WTST jestem opiekunem jednego rocznika studentów świeckich teologii. Organizuję dla nich raz w miesiącu spotkanie formacyjno-duszpasterskie. Praca z młodzieżą jest niezwykle absorbująca, wymaga wiele czasu i starannych przygotowań. Jednak możliwość przekazywania własnej wiedzy i doświadczeń oraz – co najważniejsze – obserwowanie, jak rodzą się zainteresowania i pasje studentów jest dla mnie źródłem ogromnej satysfakcji. Cieszy również to, że mój trud wkładany w przygotowanie i prowadzenie zajęć oraz w formację moralno-duchową znajduje odzwierciedlenie w opiniach samych studentów. W regularnie przeprowadzanej ocenie pracy wykładowców od lat otrzymuję wysokie oceny (średnio: 4, 95 w skali: 1-5).

W 2009 r. otrzymałem nagrodę Rektora UPJPII w Krakowie za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne w Uczelni (zob. Załącznik: 10).

Należę też do Stowarzyszenia Teologów Moralistów Polskich. Co roku uczestniczę w zjazdach tegoż Stowarzyszenia. Od 2001 pełnię funkcję *cenзора* ksiąg religijnych, dokonałem 77 recenzji książek naukowych i duszpasterskich. W latach 2004-2009 byłem członkiem i sekretarzem Rady Kapłańskiej Diecezji Tarnowskiej (zob. Załącznik: 10). Jako sekretarz tejże Rady opracowywałem tematy spotkań kapłańskich i pisałem sprawozdania. W swoim życiu kapłańskim wygłosiłem ok. 60 serii rekolekcji. W latach 2004-2006 pełniłem funkcję kapelana Domu Dziennego i Okresowego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych w Tarnowie (zob. Załącznik: 10). Chętnie też udzielam się w duszpasterstwie parafialnym, zwłaszcza poprzez posługę spowiadania i przepowiadania Słowa Bożego.

Ks. Marek Kluz